

INCOTERMS A DOPRAVA V ZAHRANIČNÍM OBCHODĚ

I. Dodací parita v kupní smlouvě

- určení dodací parity a způsobu dodání v nabídce, kupní smlouvě
- používání mezinárodně uznávaných doložek (INCOTERMS, RAFTD)
- ustanovení Obchodního zákoníku ČR o :

Smlouvě zasílatelské - díl XIII.

Smlouvě o přepravě věci - díl XIV.

Smlouvě o nájmu dopravního prostředku - díl XV.

Smlouvě o provozu dopravního prostředku - díl XVI.

Doklady související s dopravou zboží : a) doklady průkazní

b) doklady představující dispoziční právo ke zboží

Smlouva o uložení věci

Smlouva o skladování

Výklad položek INCOTERMS 2000 s praktickou aplikací a použitím pro jednotlivé druhy dopravy

II. Sylaby k problematice jednotlivých druhů doprav

- Vnitrozemská vodní doprava
- Kurýrní a expresní doprava a služba
- Kombinovaná doprava - Kontejnerová doprava
- Železniční doprava
- Silniční doprava
- Námořní doprava
- Letecká nákladní doprava

Příložené dokumenty

Vnitrozemská vodní doprava

- Právní úprava v ČR - Obchodní zákoník - zákon č. 513/1991 Sb. v současně platném znění
- Přepravní podmínky ČSPL a.s., Děčín
- Pravidla ČSPL a.s., Děčín pro úpravu společné havarie
- Přepravní dokumenty : - nákladní list
 - náložný list - konosament
 - skladištní list - warrant
- Překladní a skladní podmínky ČSPL, a.s., Děčín
- Vyhláška MD č. 222/95 Sb.

Kurýrní a expresní doprava a služba

Podnikatelé poskytující : - časově garantované služby v mezinárodním a vnitrostátním provozu
- časově garantované služby neposkytují,
ale zajišťují expresní dodávky

ČD Expres, ČD Kurýr
Služby FEDEX, DHL, UPS, TNT, RGW Express
Transport expres - Česká pošta : obchodní balík
Letecký nákladový list, Proforma Invoice / Airwaybill

Kombinovaná doprava - Kontejnerová doprava :

- organizovaná dopravcem, zasílatelem
- kontejnery a výměnné nástavby
- daňové zvýhodnění silničních dopravců
- RO-LA : Lovosice-Drážďany, České Budějovice-Villach
- Kontejnerové vlaky : Praha Uhřetěves - Hamburg, Brémy
 - Lovosice - Hamburg, Bremerhaven
 - Praha Žižkov - Rotterdam
 - Praha Žižkov - Muizen, London-Willesden
- kombinovaná doprava nabízená námořním liniovým dopravcem na bázi :
Combined Bill of Lading
- kontejnerové terminály v ČR a SR
- Labe/Elbe Container Line
- IFC Intercontainer/Interfrigo

Železniční doprava

- **Dohoda o mezinárodní železniční přepravě** (COTIF - Bern 1980) viz. vyhláška MZV č. 8/1985. Její součástí je „Dohoda o mezinárodní přepravě zboží po železnicích“ (CIM), jedna z příloh určuje podmínky pro přepravu nebezpečného nákladu (RID).
- V rámci mezinárodní organizace pro spolupráci železnic, sdružující bývalé evropské a asijské socialistické státy (OSŽD) byla uzavřena „Dohoda o mezinárodní přepravě zboží“ (SMGS), s přílohou určující - Zvláštní podmínky pro přepravu nebezpečného nákladu.
- Na dohodu CIM navázala řada prováděcích předpisů upravující :
 - podmínky balení a značení zboží
 - přepravu ucelených vlaků, nebo skupin vozů s jedním nákladním listem
 - postup při zjišťování škod
 - přepravy kontejnerové
 - přepravy kusových zásilek v některých relacích
 - seznam pohraničních bodů
 - některé náležitosti platebního styku
 - kódy pro doplňující poplatky
 - vzor mezinárodního nákladního listu CIM
 - přeprava vývozních zásilek z ČR v chladírenských vozech INTERFRIGO a další

- **Tarifní systém**

Vzhledem k povaze železniční dopravy zboží byl zaveden systém podle něhož v mezinárodní železniční dopravě je umožněno přepravci, aby byl ve styku pouze s jednou železnicí, která s ním jedná jménem všech dalších železnic, které se na dopravě zboží budou podílet. V této souvislosti byl zaveden poměrně složitý systém dohod o přepravních podmínkách, cenách a tarifech týkajících se mezinárodní přepravy, tranzitních a koncových mezinárodních tarifů.

- **Přepravní technologie**

- Dohody o sdružené přepravě železnice - voda
- Evropský paletový pool
- Všeobecné podmínky pro přepravu velkých kontejnerů
- Vyhlášení omezení přepravy v mezinárodní nákladní přepravě
- Mezinárodní přeprava spěšnin

Základem : Závěrečný akt konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě (Helsinky 1975).

- Základní smlouvou o přepravě zboží po silnici v mezinárodním měřítku je **Úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční dopravě** (CMR, Ženeva 1956). Její znění bylo u nás publikováno vyhláškou Ministerstva zahraničních věcí č. 11/1974 Sb. ČESMAD vydal k tomuto účelu publikaci s výkladem zkušeností s využíváním některých ustanovení této úmluvy.
- Protokol k Úmluvě CMR z roku 1978.
- Kontrolní list vypracovaný právní komisí IRU (jako pomůcka řidičů v mezinárodní silniční nákladní dopravě k odstranění sporů o výhrady při převzetí a předání zásilky - kontrolní list umožňuje přesněji formulovat výhrady z hlediska platné Úmluvy SMR, ale i Úmluvy TIR.
- **Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí** (ADR - Ženeva 1957).
- **Dohoda o mezinárodních přepravách zkazitelných potravin a o specializovaných prostředcích určených pro tyto přepravy** (ATP - Ženeva 1970).
- V silniční dopravě důležitý systém **dvoustranných mezivládních dohod o mezinárodní silniční dopravě** - udělování přepravních povolení !
Osvobozené přepravy :
 - stěhovací svršky
 - přepravy uměleckých děl, předmětů a zařízení určených výhradně pro reklamní a výchovné účely
 - přepravy věcí a zařízení nebo zvířat určených pro divadelní, hudební a filmová představení
nebo sportovní podniky, veletrhy a výstavy, nebo pro rozhlasová, filmová nebo televizní natáčení
 - přepravy pohřební
 - přepravy nákladů z letiště a na letiště v případě odklonění leteckých služeb
 - přepravy včel a rybího plůdku
 - přepravy poštovních zásilek
 - přepravy obytných přívěsů a vozidel s obytným prostorem
 - přepravy poškozených vozidel
 - přepravy určené k odstranění následků katastrof.
- **Přepravy pohraniční** - mezi sousedními státy, prováděné v pásmu sjednané kilometrické vzdálenosti od hranic obou smluvních stran.
- **Přepravy do přístavů** - usnadňují vnitrozemským státům přístup do námořních přístavů a provádění přepravy po moři. Mezinárodní právo přiznává vnitrozemským státům právo svobodného přístupu k moři. (Mimokontingentní přepravy)
Zákon ze dne 26.dubna 1994 o silniční dopravě

- Dohoda o mezivládní námořní poradní organizaci IMCO (Ženeva 1948)
- Podmínky přepravy zboží po moři, odpovědnost dopravce určují následující dohody :
 - Mezinárodní dohoda o sjednocení některých pravidel pro konosamenty, tzv. Haagská pravidla, 1924
 - Protokol o změně uvedených pravidel, tzv. Haagsko-Visbyská pravidla, 1968
 - Dohoda o námořní přepravě nákladů, tzv. Hamburská pravidla, Hamburk 1978
 - Mezinárodní předpisy pro přepravu nebezpečného zboží po moři, IMDG Code
 - Yorsko-Antwerpská pravidla upravující podmínky námořní havárie
- Smlouva o přepravě věci - zákon č. 513/1991 Sb. §§ 601 - 609
 - nákladní list, náložný list, konosament
- Smlouva o provozu dopravního prostředku - zákon č. 513/1991 Sb. §§ 638 - 641
 - Booking Note, Charter Party, T/C Charter Party

Letecká nákladní doprava

- Mezinárodní úmluvy a organizace ICAO, IATA
- Čs. právní úprava
- Formy a způsoby provozování letecké nákladní dopravy
- Letadlový park nákladních letadel
- Kontejnerizace, paletizace
- ULDs, Unit Load Devices
- Odpovědnost leteckého dopravce
- Manuál TACT
- Přeprava zvláštních druhů nákladů
- Přeprava nebezpečných nákladů, IATA DGR
- Prohlášení odesílatele o nebezpečném zboží
 - Shippers Declaration for Dangerous Goods
- Letecký nákladní list, Air Waybill
- Tarify v letecké nákladní dopravě
- Konsolidace zásilek
- Odpovědnost za škodu, reklamační postupy

Seznam ukázek používaných dokumentů

- INCOTERMS 2000
- Nákladní list CMR
- Nákladní list CIM
- Komerční zápis
- Nákladní list - vnitrozemská vodní doprava
- Náložný list - vnitrozemská vodní doprava
- Letecký nákladní list - AWB
- Letecký nákladový list
- ULD's
- Kontejnery
- Combined Transport Bill of Lading
 - - Maersk Line
 - - Deutsche Ost - Afrika - Linie
 - - United Arab Shipping Company
- FIATA - FBL
- FIATA - FCR
- GENCON C/P

INCOTERMS představují soubor mezinárodních pravidel pro výklad nejvíce používaných obchodních doložek v zahraničním obchodě.

Upravují vztahy mezi prodávajícím a kupujícím, ale stanou se závaznými, pokud byly výslovně do kupní smlouvy zahrnuty.

Upravují zejména : - okamžik rozhodný pro přechod nebezpečí - rizika z prodávajícího na kupujícího,
- okamžik rozhodný pro dělbu nákladů mezi prodávajícím a kupujícím.

Podle povahy jsou doložky INCOTERMS 2000 uspořádány do čtyř skupin :

Skupina E doložka odebrání	EXW = Ze závodu (ujednané místo ...) EX WORKS (named place ...)
Skupina F	FCA = Vyplaceně dopravci (ujednané místo ...) FREE CARRIER (named place ...)
hlavní přepravné prodávajícím <u>není</u> placeno	FAS + Vyplaceně k boku lodi (... ujednaný přístav nalodění) FREE ALONGSIDE SHIP (... named port of shipment) FOB + Vyplaceně loď (... ujednaný přístav nalodění) FREE ON BOARD (... named port o shipment)
Skupina C	CFR + Náklady a přepravné (... ujednaný přístav určení) COST AND FREIGHT (... named port of destination)
hlavní přepravné prodávajícím <u>je</u> placeno	CIF + Náklady, pojištění a přepravné (... ujednaný přístav určení) COST, INSURANCE AND FREIGHT (... named port of destination) CPT = Přeprava je placena do (... ujednané místo určení) CARRIGE PAID TO (... named place of destination) CIP = Přeprava a pojištění placeny do (... ujednané místo určení) CARRIAGE AND INSURANCE PAID TO (... named place of destination)
Skupina D	DAF = S dodáním na hranici (... ujednané místo) DELIVERED AT FRONTIER (... named place)
doložky dodání maximum povinností prodávajícího	DES + S dodáním z lodi (.. ujednaný přístav určení) DELIVERED EX SHIP (... named port of destination) DEQ +S dodáním z nábřeží clo placeno (... ujednaný přístav určení) DELIVERED EX QUAY/DUTY PAID (... named port of destination) DDU = S dodáním clo neplaceno (... ujednané místo určení) DELIVERED DUTY UNPAID (... named place of destination) DDP = S dodáním clo placeno (... ujednané místo určení) DELIVERED DUTY PAID (... named place of destination)

Doložky označené = jsou vhodné pro jakýkoliv druh dopravy včetně kombinované.

Doložky označené + jsou vhodné pro dopravu námořní a vnitrozemskou vodní dopravu.

1. Úvod

Co je vnitrozemská vodní doprava, nejčastěji používané termíny.

2. Infrastruktura

Mezinárodní dohoda AGN, relevantní vodní cesty a přístavy.

3. Rejdaři a jejich plavidla

Čeští a němečtí provozovatelé vodní dopravy a přehled nejobvyklejších typů plavidel pro přepravu zboží.

4. Národní i mezistátní smlouvy a dohody, týkající se vnitrozemské vodní dopravy

Mannheimská akta, Labská akta, Bratislavské dohody, CLNI, CMNI, bilaterální smlouvy (s Německem a Holandskem)

5. Přepravní podmínky

Přepravní podmínky ČSPL, Internationale Verlade- und Transportbedingungen, CMNI

6. Smlouva o přepravě

Knihování zboží a smlouva o budoucích přepravách, nakládka zboží a smlouva o přepravě, nákladní list, náložný list.

7. Ceny za přepravu

Dovozné, nízkovodní přírážky, ostatní přírážky, kanálové a ostatní poplatky, přepravné.

8. Dodací lhůta, nakládací a vykládací doby, zdržné

Dodací lhůta (podle Obchodního zákoníku, podle Přepravních podmínek ČSPL, podle HGB, podle CMNI), nakládací a vykládací doby a zdržné (Podle přepravních podmínek ČSPL, podle německo - českého ujednání, podle BinSchLV, podle CMNI)

9. Ostatní přepravní ustanovení

Reklamace, náhrada škody, pojištění, zástavní právo, společná havarie.

Železniční nákladní doprava

A/ Část přepravně-právní a tarifní :

Mezinárodní organizace, zabývající se přepravou po železnici
(vládní / nevládní : EU, OCTI, OSŽD/UIC, CIT, RIV, Fiata, heslovitá informace)

Mezinárodní úmluvy, upravující přepravu po železnici

Vnitrostátní předpisy, upravující přepravu zboží po železnici

Železniční tarify

- tarifní systémy
- druhy tarifů (lokální, svazové, mezinárodní)
- skladba tarifu (Všeobecná a zvláštní tarifní ustanovení, roztřídění zboží, sazebníky, zvláštní tarify, DP, kilometrovníky)

Přepravní a tarifní věstník

Druhy zásilek v mezinárodní železniční přepravě zboží

Faktory ovlivňující výši dovozného

Železniční kalkulace a optimalizace přepravní cesty

Druhy vozů, výběr vozů k nakládce, objednávka vozů, pobyt vozů

Nakládací předpisy, únosnost vozu, nápravový tlak, ložné míry

Zboží podmíněčně přijaté k přepravě, mimořádné zásilky

Zákazy nakládky

Uzavření přepravní smlouvy, dodací lhůty

Mezinárodní nákladní list CIM, výplatní účet, jejich vyplňování, výplatní záznam,
placení přepravného, povinné frankatury, kódy doplňujících
poplatků, dodací doložky Incoterms u výplatního záznamu

Mezinárodní nákladní list SMGS, jeho použití a vyplňování

B/ Část obchodní

Služby, které poskytuje železniční speditér

Poptávka zákazníků, její náležitosti

Nabídka speditéra na přepravu

Uzavření zasílatelské smlouvy, zasílatelský příkaz a jeho význam

Změna zasílatelského příkazu

Vybírání záloh na přepravní náklady

Obchodní případ železniční spedice, odměna speditéra za poskytnuté služby

Jednání speditéra se železnicemi o zvýhodnění přeprav, druhy slev,
poskytování provize železničí speditérovi

Vyúčtování přeprav železnicí, kontrola přepravného

Vyúčtování přeprav zákazníkovi a jeho reklamace

Použití kursů při obchodní operaci (JŽK a bankovní kurs)

Uplatňování nároků vůči železnici na náhradu škody, za ztrátu zásilky, význam komerčního a
všeobecného zápisu, doklady nutné pro reklamaci, lhůty pro uplatnění nároků

Žaloby proti železnici při uplatňování nároků, jejich náležitosti

Doplňkové služby v mezinárodním železničním zasílatelství
(např. nové podeje, neutralizace zásilek, spediční potvrzení a j.)

Pronajímání vozů od soukromých společností a jeho význam

Certifikace činnosti speditéra dle ISO normy 9002

Směrnice EU č. 1/440, přístup 3. subjektů na síť, transformace železnic (nejdůležitější body)

K DOPRAVNÍMU PŘÍKAZU :

- Úmluva CMR, na jejímž podkladě je mezinárodní, silniční, nákladní doprava prováděna, neobsahuje ustanovení o tom, že úkon manipulace, naložení, uložení nebo vyložení nákladu je povinností dopravce. Z toho vyplývá, že tyto úkony by musely být výslovně

objednány v objednávce - v dopravním příkaze a dopravce by musel provedení těchto úkonů akceptovat, a to, buď výslovně nebo konkludentním přijetím objednávky. Tato skutečnost je často dopravci zneužívána ; podnět k tomu dala IRU a u nás v jeho zastoupení ČESMAD vydáním tzv. „Protokolu“, v němž se nabádá řidič k uvádění různých výhrad v nákladním listu CMR.

V této souvislosti doporučuji zahrnout do objednávky :

„ Řidič je povinen se zúčastnit nakládky dohledem nad jejím provedením a řádném uložení zboží v dopravním prostředku se zřetelem na odpovědnost dopravce za bezpečnost silničního provozu a dodržení hranice zatížení náprav vozidla. Řidič je odpovědný za řádné převzetí zboží/zásilky podle jednotlivých kusů uvedených v nákladním listu (CMR), karnetu TIR, popř. jiných dokumentů provázejících přepravu.

Řidič je povinen na vadnost obalu a na výhrady k nakládce vozidla ihned upozornit odesílatele nebo objednatele a tím umožnit zajištění nápravy.“

- Dopravce je povinen neprodleně uvědomit objednatele o jakýchkoliv překážkách vyskytujících se v plnění objednané přepravy. Přeprava je prováděna dopravcem v souladu s ustanoveními platných mezinárodních smluv a platných vnitrostátních právních předpisů.
- Dopravce potvrzuje, že jeho odpovědnost silničního dopravce z přepravní smlouvy podle Úmluvy CMR je kryta platným pojištěním odpovědnosti za škodu silničního dopravce uzavřeným na pojistnou částku ve výši Kč vztahující se na sjednanou přepravu, na použitý dopravní prostředek, platným po dobu trvání sjednané přepravy.